

Laksemusling og Ørretmusling

Ett viktigt koncept för förvaltning av Flodpärlmusslan

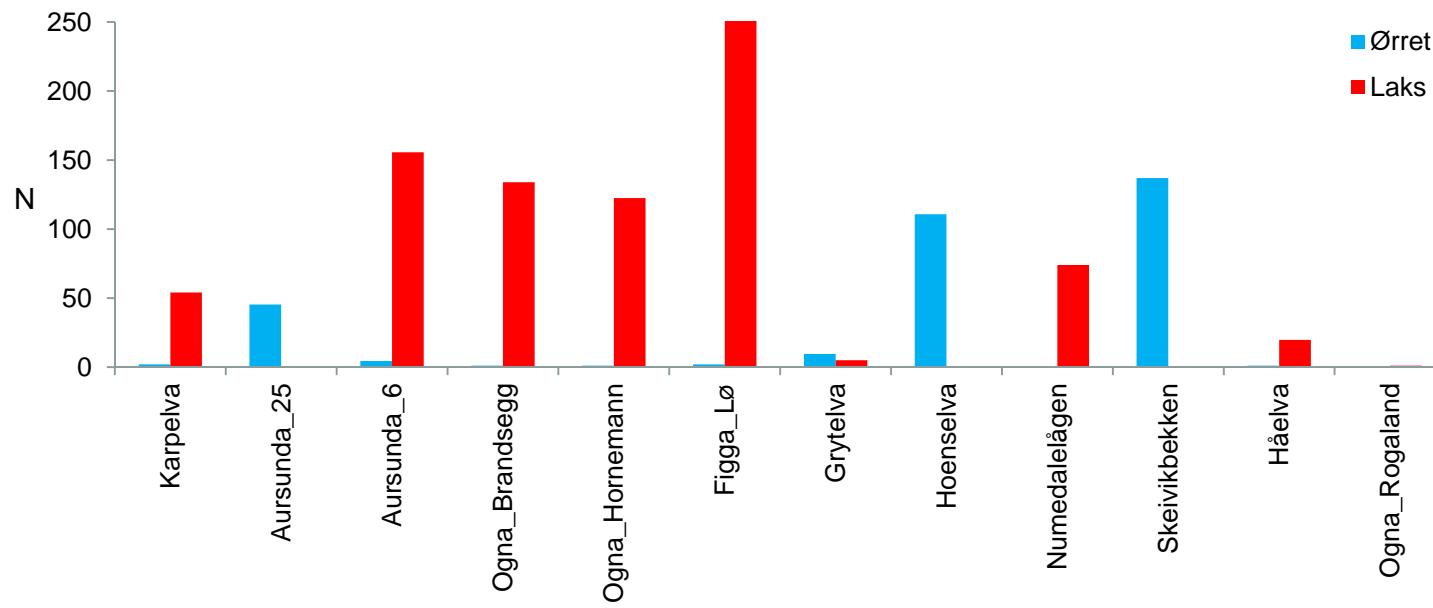
Sten Karlsson, Bjørn M Larsen och Kjetil Hindar

Norwegian Institute for Nature Research, Tungasletta 2, N-7485 Trondheim, Norway

Ett pilotprojekt finansier av Direktoratet for Naturforvaltning (DN) och Norsk Institutt for Naturforskning(NINA)

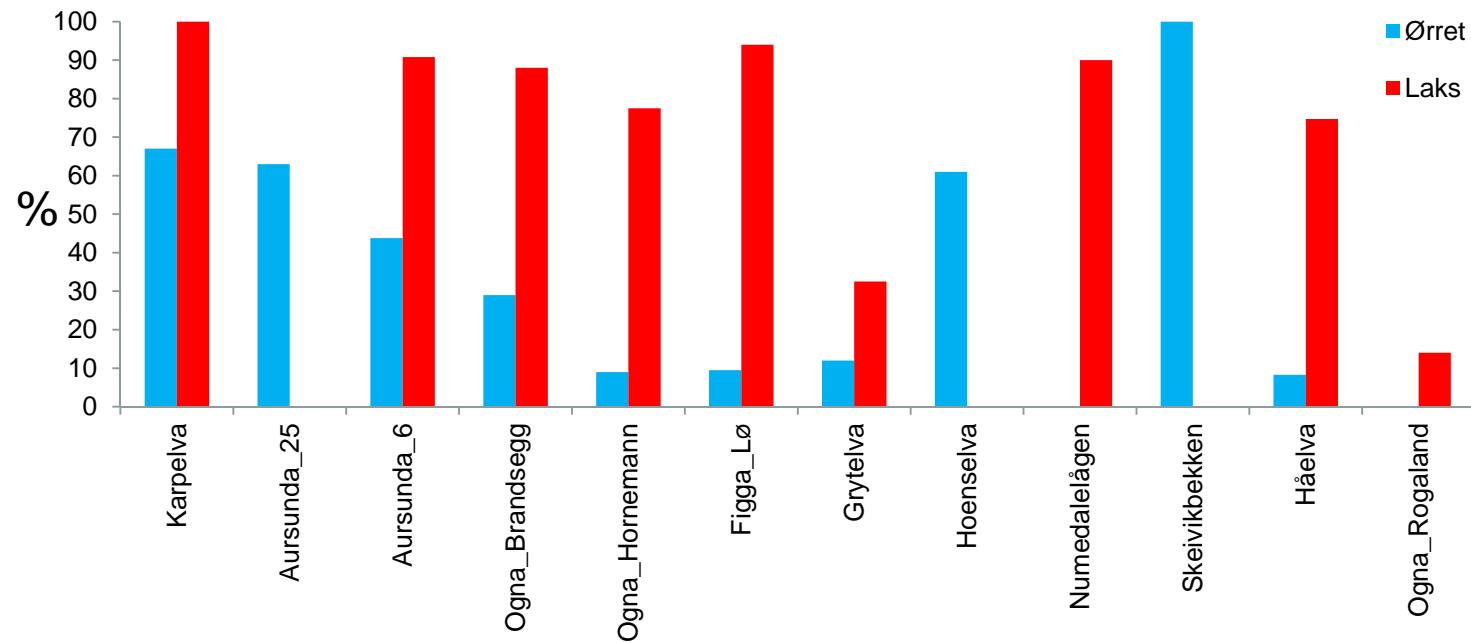
Observationer/Bakgrund

Abundans: Genomsnittligt antal glochidielarver per undersökt fisk

Observationer/Bakgrund

Prevalens: Andel av den undersökta fisken som har glochidielarver

Observationer/Bakgrund

- ❖ Där laks domineras verkar laks vara primärvärd
- ❖ I mindre anadroma älvssträckningar där sjöørret domineras är ørret primärvärd
- ❖ I en älv med utplantering av laks ovanför anadrom sträckning observaredes inga larver på laks, bara på städegen ørret.
- ❖ I älvar med både ørretmusling och laksemusling släpper och fäster sig ørretmusling larver sig 3-8 veckor tidigare än laksemusling larver
- ❖ Ørretmuslinger växer långsammare än laksemusling

Två typer av elvemusling?

Flodpärlmusslor utnyttjar antingen ørret eller laks.

Test:

Är det genetiska skillnader mellan *a priori* ørret-/laks-klassifierade musselpopulationer?

...Om så:

Hypoteser

Genom "felvandring" av laks så har Laksemusling populationer större möjlighet för genflyt mellan populationer än ørretmusling populationer som utnyttjar stationär ørret →

Laksemusling populationer har högre genetisk variation inom populationer, men lägre genetisk variation mellan populationer, jämfört med ørretmusling populationer.

Hypoteser

Laksemusling och ørretmusling representerar två evolutionärt distinkta grupper →

Populationer av flodpärlmussla är genetiskt strukturerade i störst grad utifrån värdutnyttjande.

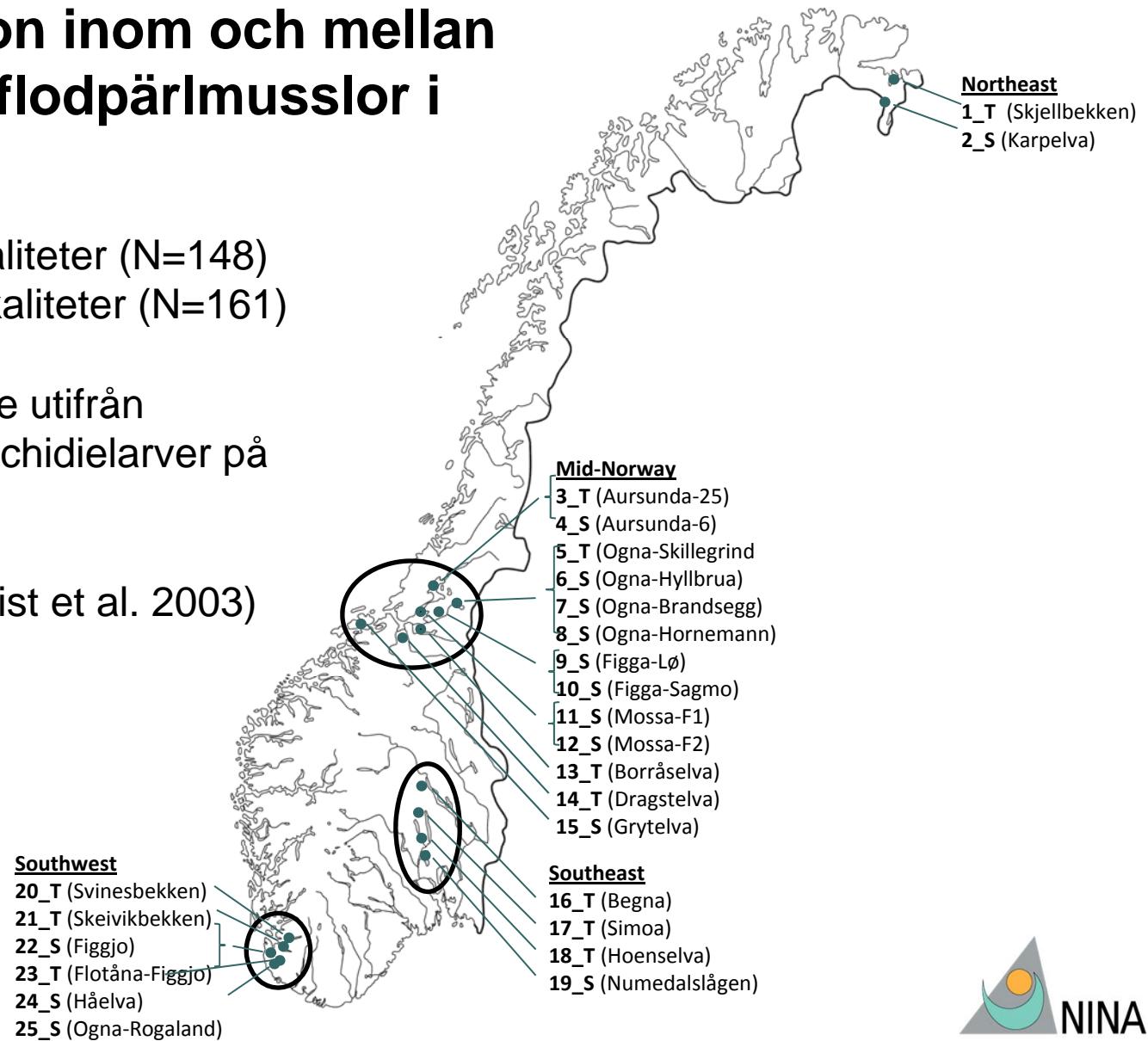
Genetisk variation inom och mellan populationer av flodpärlmusslor i Norge

11 Ørretmusling lokaliteter (N=148)

14 Laksemusling lokaliteter (N=161)

A priori klassifiserade utifrån observationer av glochidielarver på laks och ørret

6 mikrosatelliter (Geist et al. 2003)

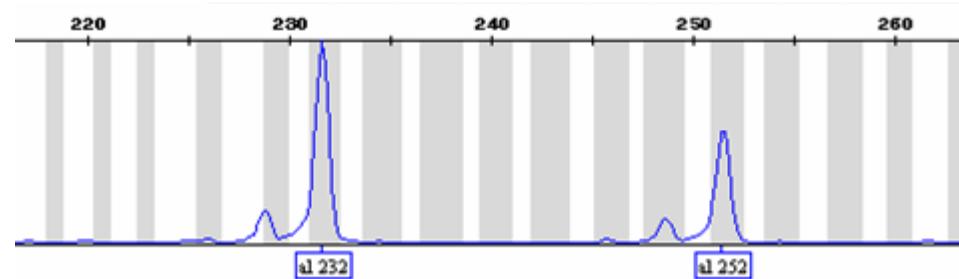

Genetisk variation inom och mellan populationer av flodpärlmusslor i Norge

Mikrosatelliter

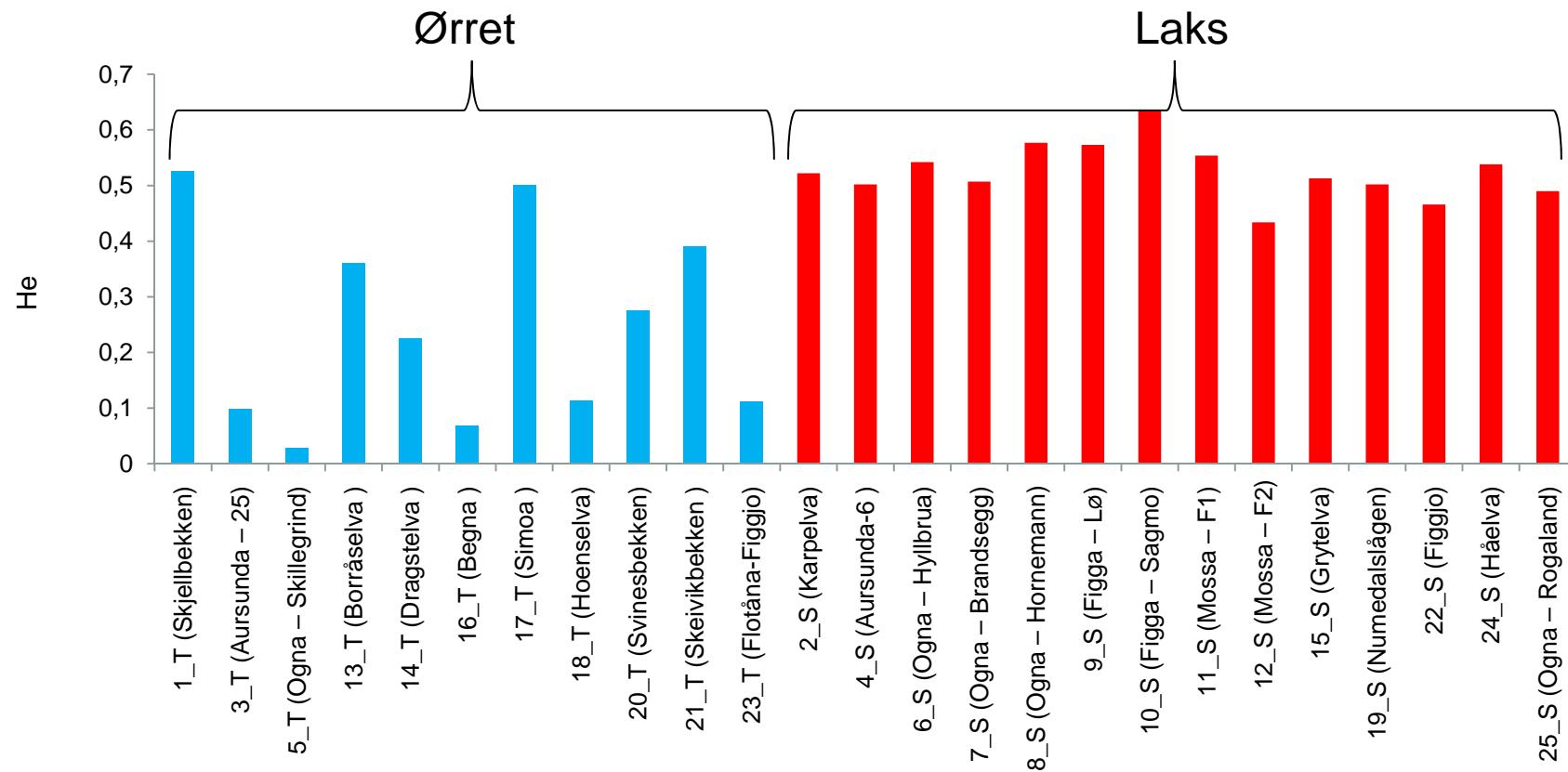
CAAGCCACAAAAGTCATACTGCTAGCCATTTTCCTCAGTGCTCACTCACACAC
AC
ACGCACATATAGATGTTAAATGTTAA
ATTTTATATCTACTAGTTGCA-

Genetisk variation: Olika antal repeterande enheter (CA)_n → Olika längd på DNA fragment som uppformeras med hjälp av PCR och visualiseras elektroforetiskt.

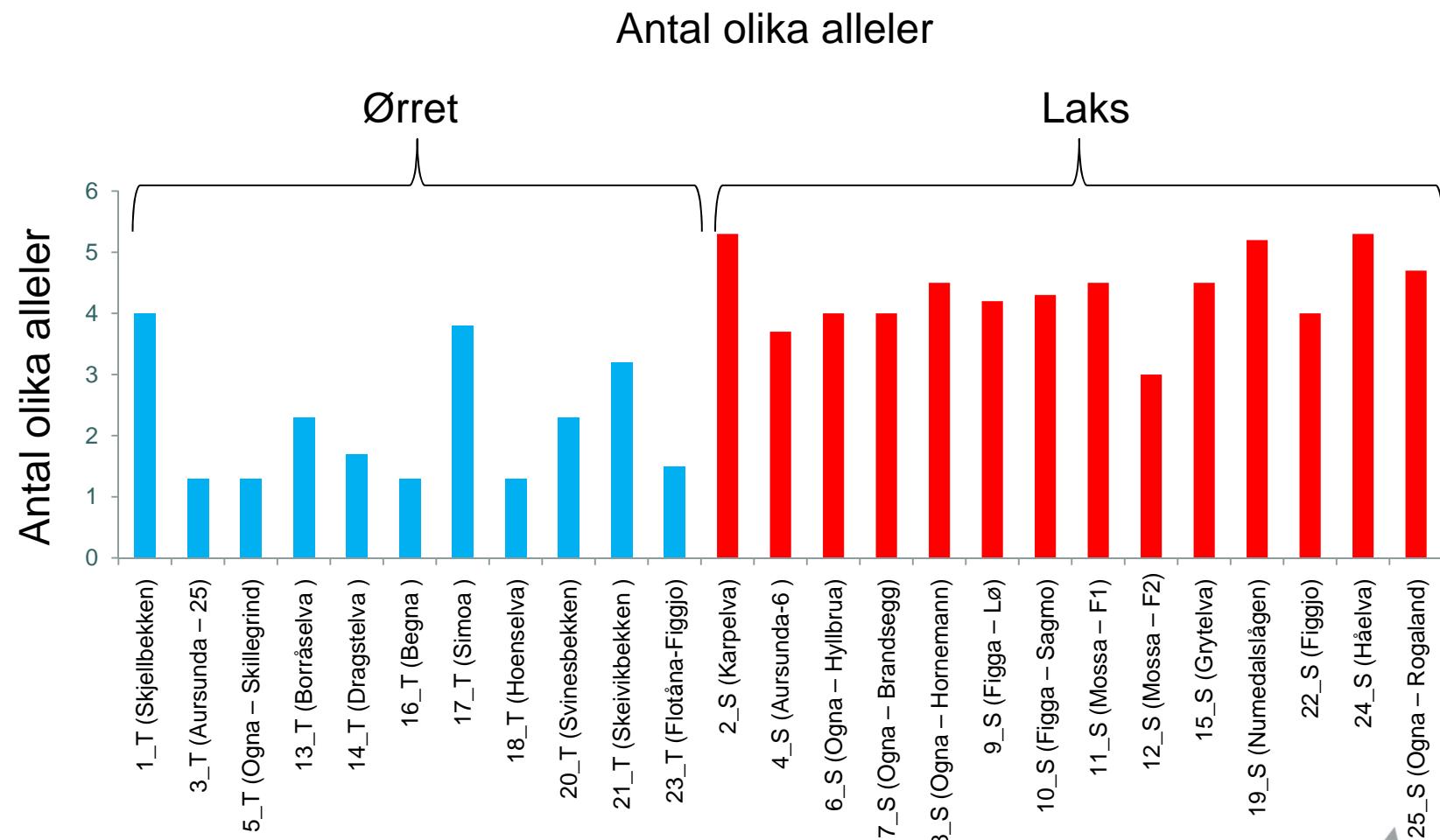

Genetisk variation inom populationer

Heterozygositet

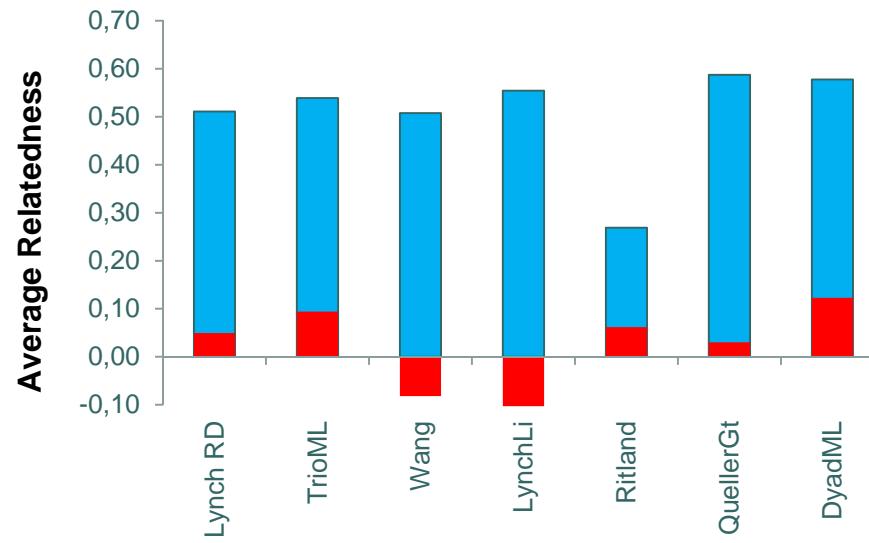

Genetisk variation inom populationer

Genetisk variation inom populationer

Individuell parvis genetiskt släktskap

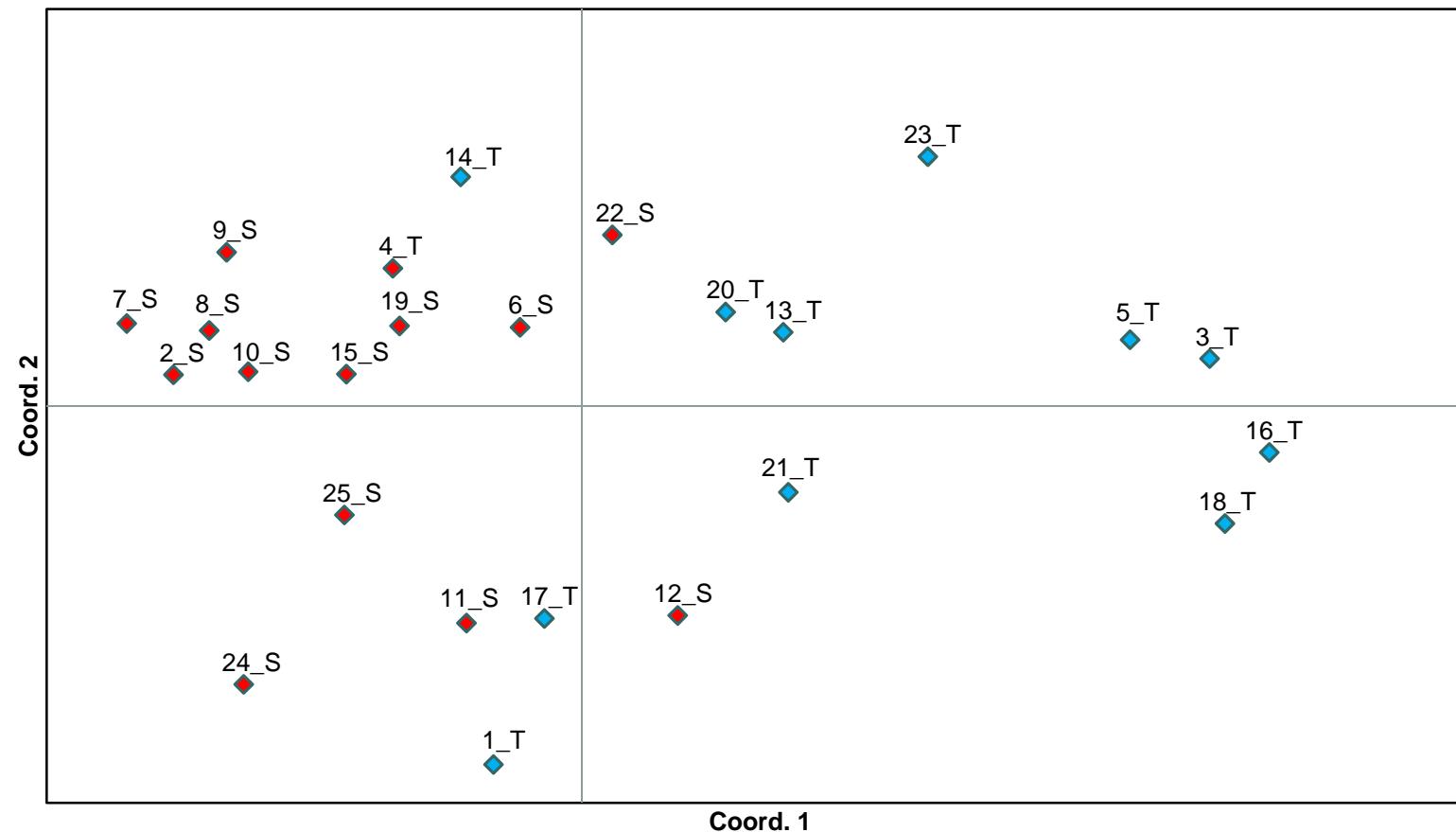

Genetisk variation mellan populationer - AMOVA

Alla pop strukturerad utifrån region	% variation	P-Värde
Mellan regioner	0.84	0.302
Mellan populationer inom regioner	24.57	~0
Alla pop strukturerad utifrån värd		
Mellan värd	10.18	~0
Mellan populationer inom värd	18.62	~0
Ørret-musling populationer strukturerad utifrån region		
Among regions	1.36	0.360
Among populations within regions	43.60	~0
Lakse-musling populationer strukturerad utifrån region		
Among regions	10.45	~0
Among populations within regions	18.52	~0

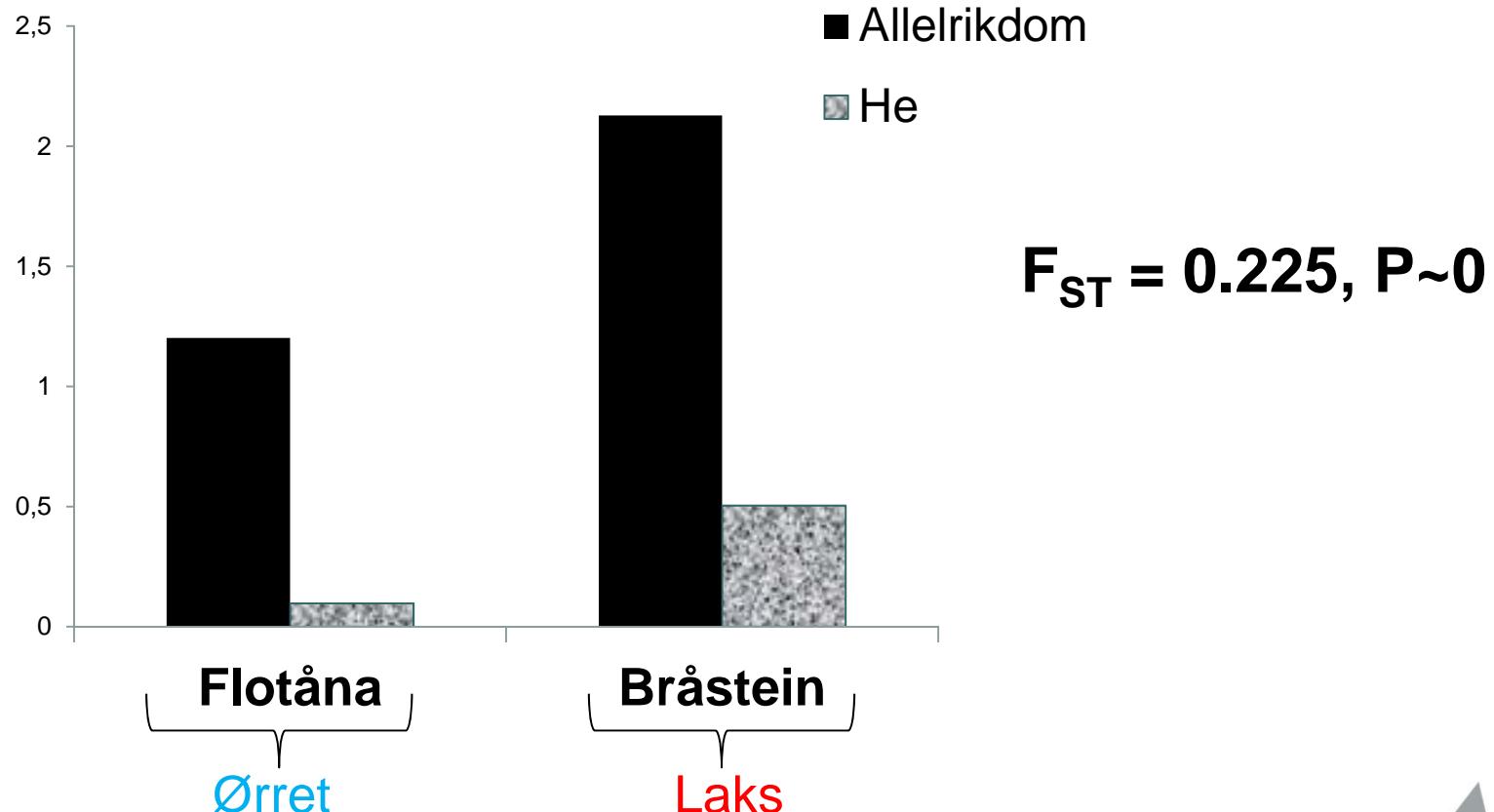
Genetisk variation mellan populationer

Principal Coordinates

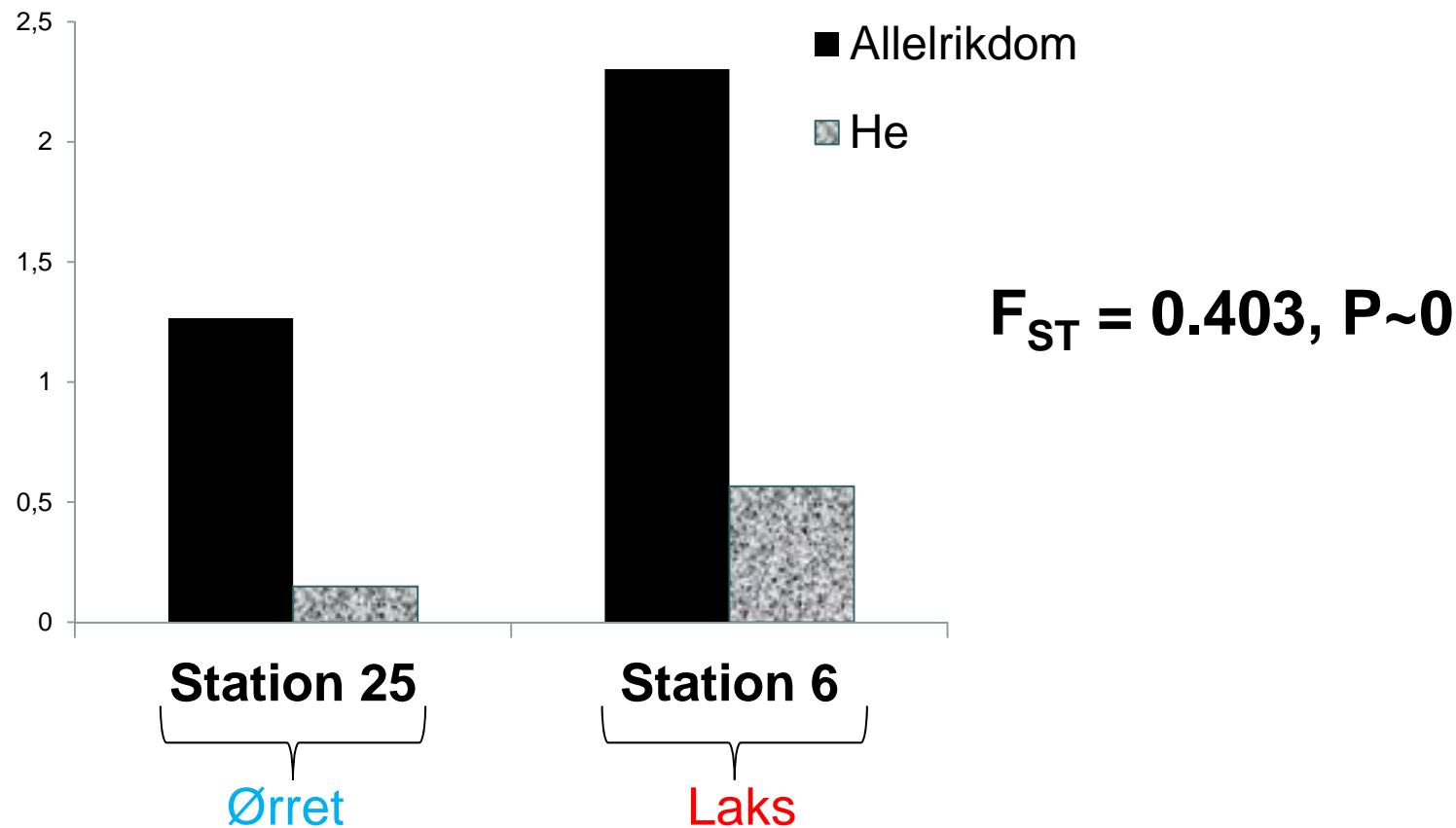
Genetisk variation mellan populationer inom samma älv

Figgjovassdraget

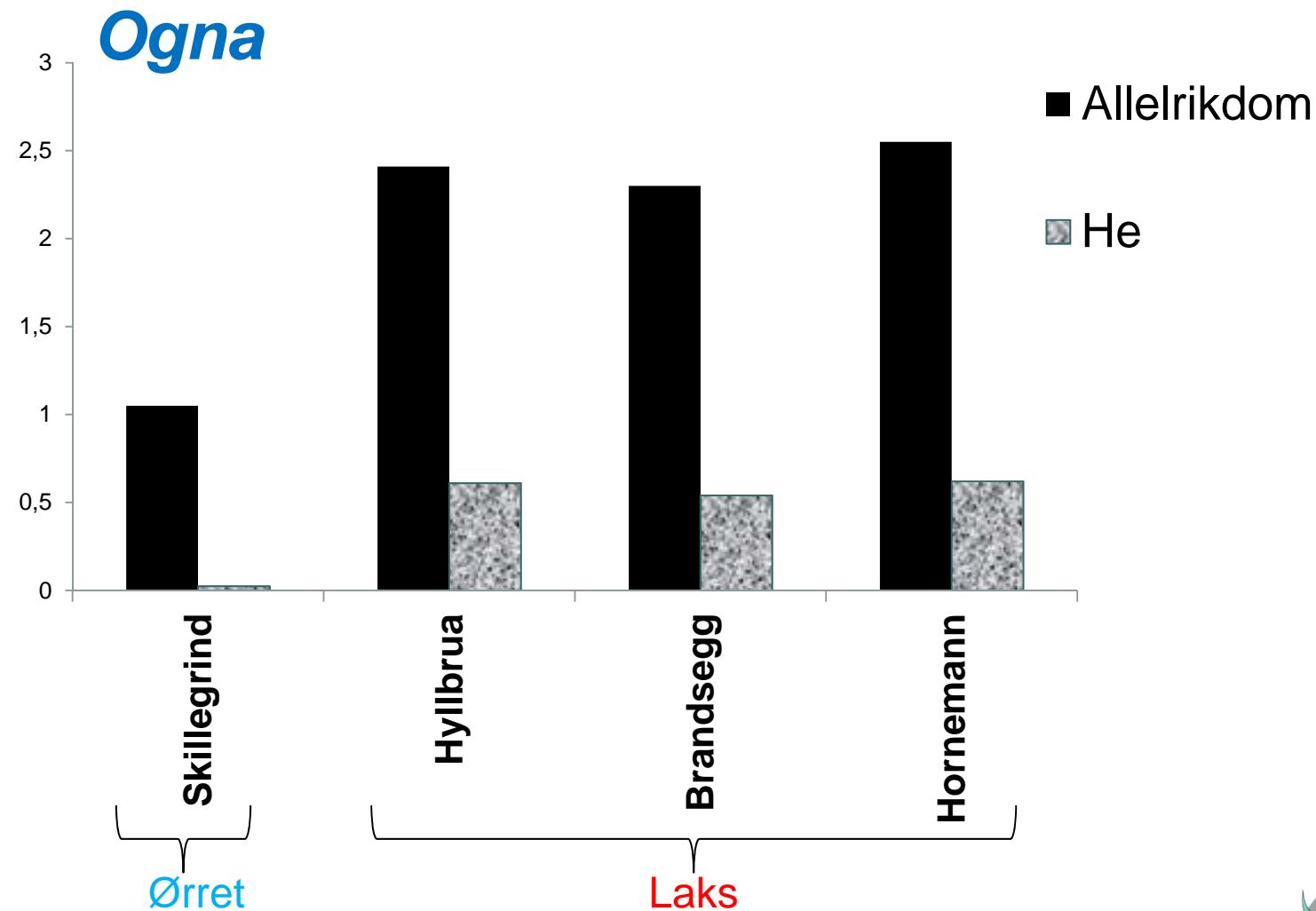

Genetisk variation mellan populationer inom samma älv

Aursunda

Genetisk variation mellan populationer inom samma älv

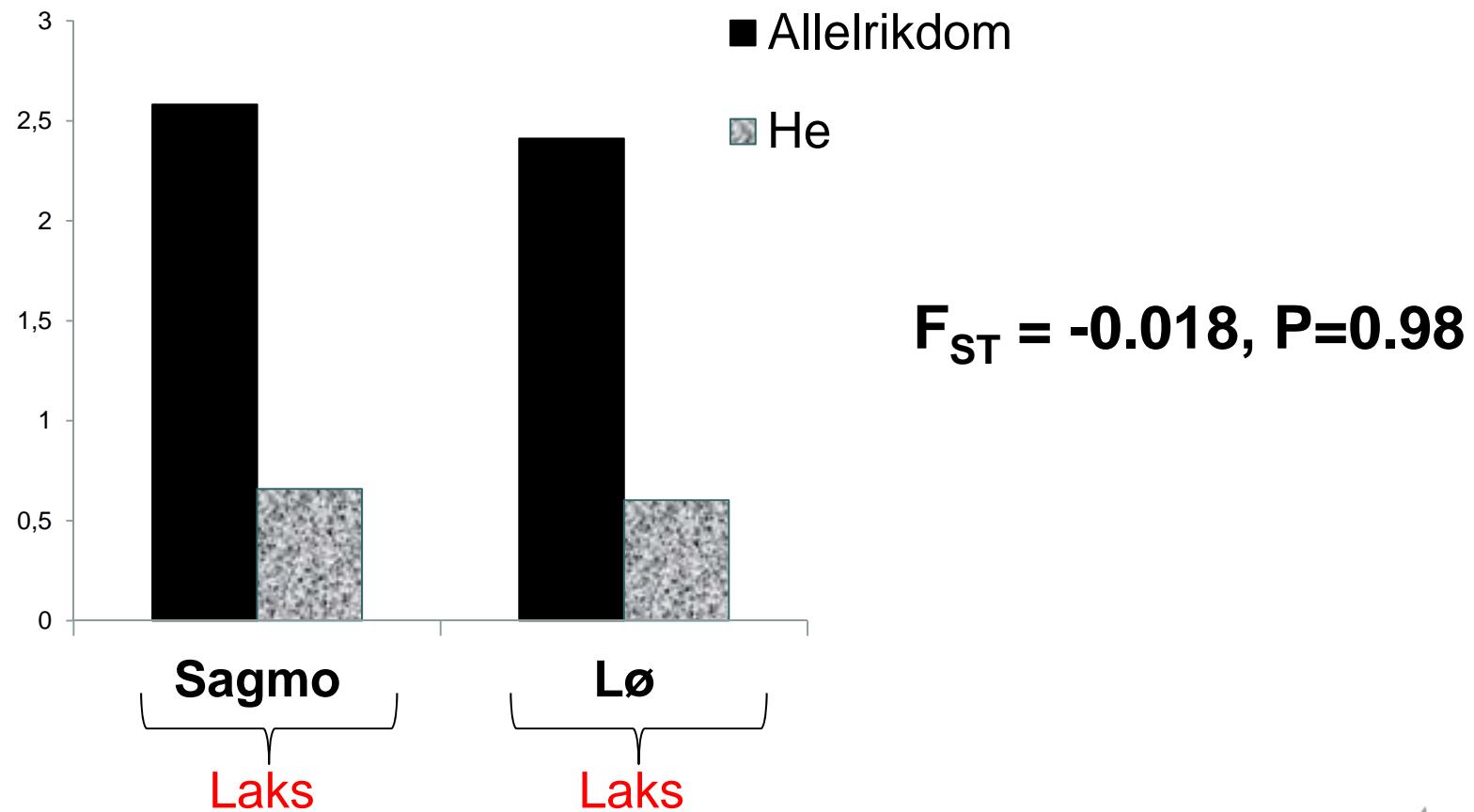
Genetisk variation mellan populationer inom samma älvs Ogna

	Skillegrind	Hyllbrua	Brandsegg	Hornemann
Skillegrind	*	0.381	0.589	0.533
Hyllbrua	~0	*	0.052	0.018
Brandsegg	~0	0.023	*	0.017
Hornemann	~0	0.013	0.076	*

F_{ST} över diagonalen, P-värde under diagonalen

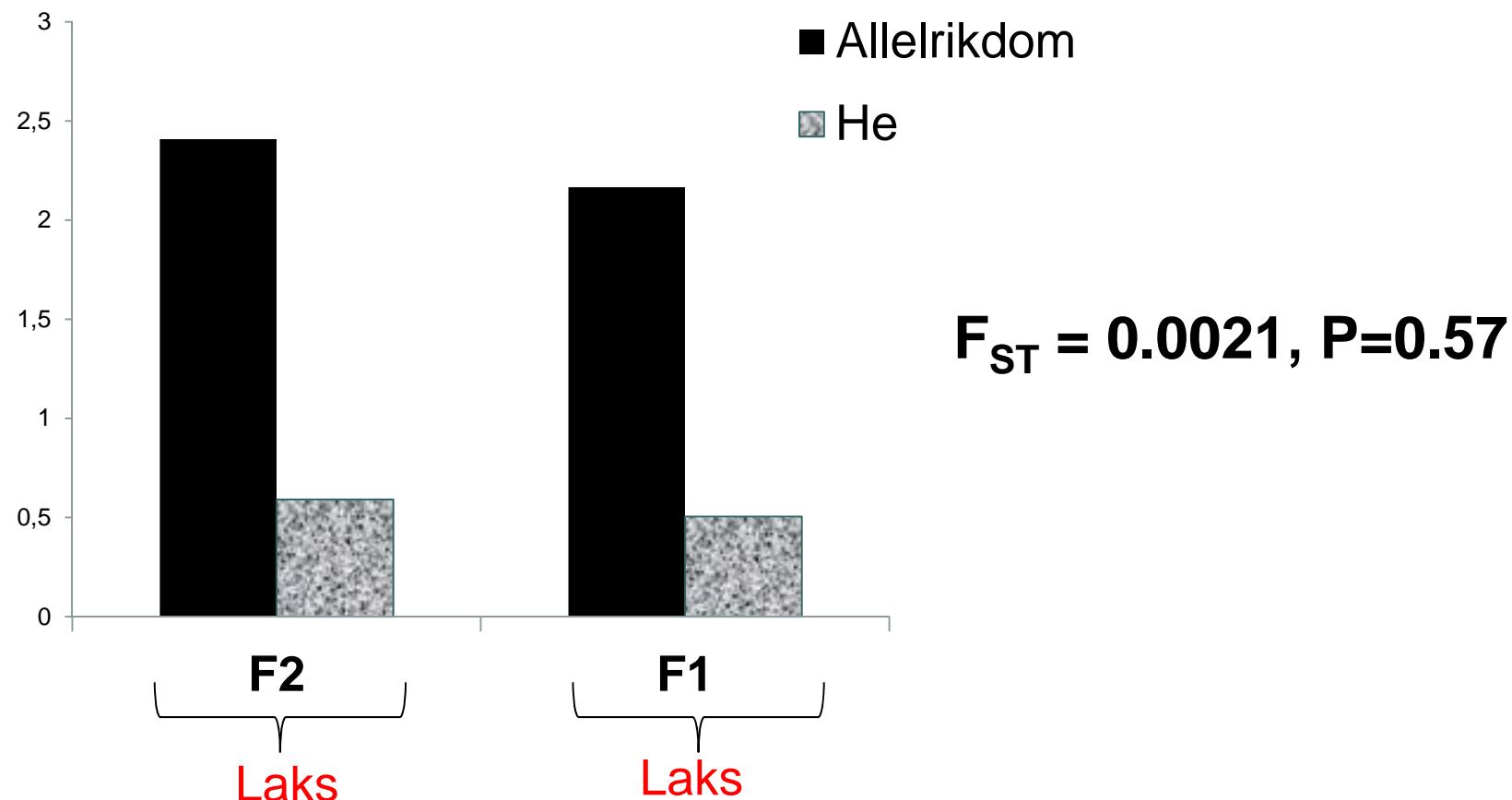
Genetisk variation mellan populationer inom samma älv

Figga

Genetisk variation mellan populationer inom samma älvs

Mossa

Konklusjoner

- a) Det är stark reproduktiv isolation mellan elveperlemuslingpopulationer
- b) Ørretmusling populationer har lägre genetisk variation än laksemusling populationer
- c) Ørretmusling populationer uppvisar större grad av genetisk differentiering än laksemusling populationer
- d) Inget eller mycket begränsat genflyt förkommer mellan ørret- och laksemusling populationer inom samma vattendrag (från ørret till laksemusling)

Framtida studier

Representerar ørret- och laksemusling två åtskiljda evolutionära linjer – Underarter?

→ Undersök genetisk variation i mitokondriellt DNA

Är ørret- och laksemusling funktionellt olika?

→ Gör kontrollerade försök med ørret- och laksemusling populationer och olika ørret och lakse populationer.

Implikation för förvaltning

✓ Utplantering för re-establering av elvemusling

bestånder: ørret- eller laksemusling?

✓ Effekter av utplantering av laks och ørret

✓ Effekter av vandringshinder för laks (och ørret)

✓ Effekter av att laks eller ørret försvinner

.....

Tack!

- Frågor?
- Kommentarer?
- Tankar?

Foto: Bjørn M Larsen